

HOGESCHOOL
UTRECHT

Web 2.0 in het onderwijs: de praktijk

Harry van Vliet (HU) en Jeroen Onstenk (InHolland)

De Onderwijsdagen 2009 - 10 november 2009 - Utrecht

Web 2.0 en jongeren

Harry van Vliet
Lector Crossmedia

Crossmedialab
Faculteit Communicatie & Journalistiek
Hogeschool Utrecht

Contact: harry.vanvliet@hu.nl
www.crossmedialab.nl

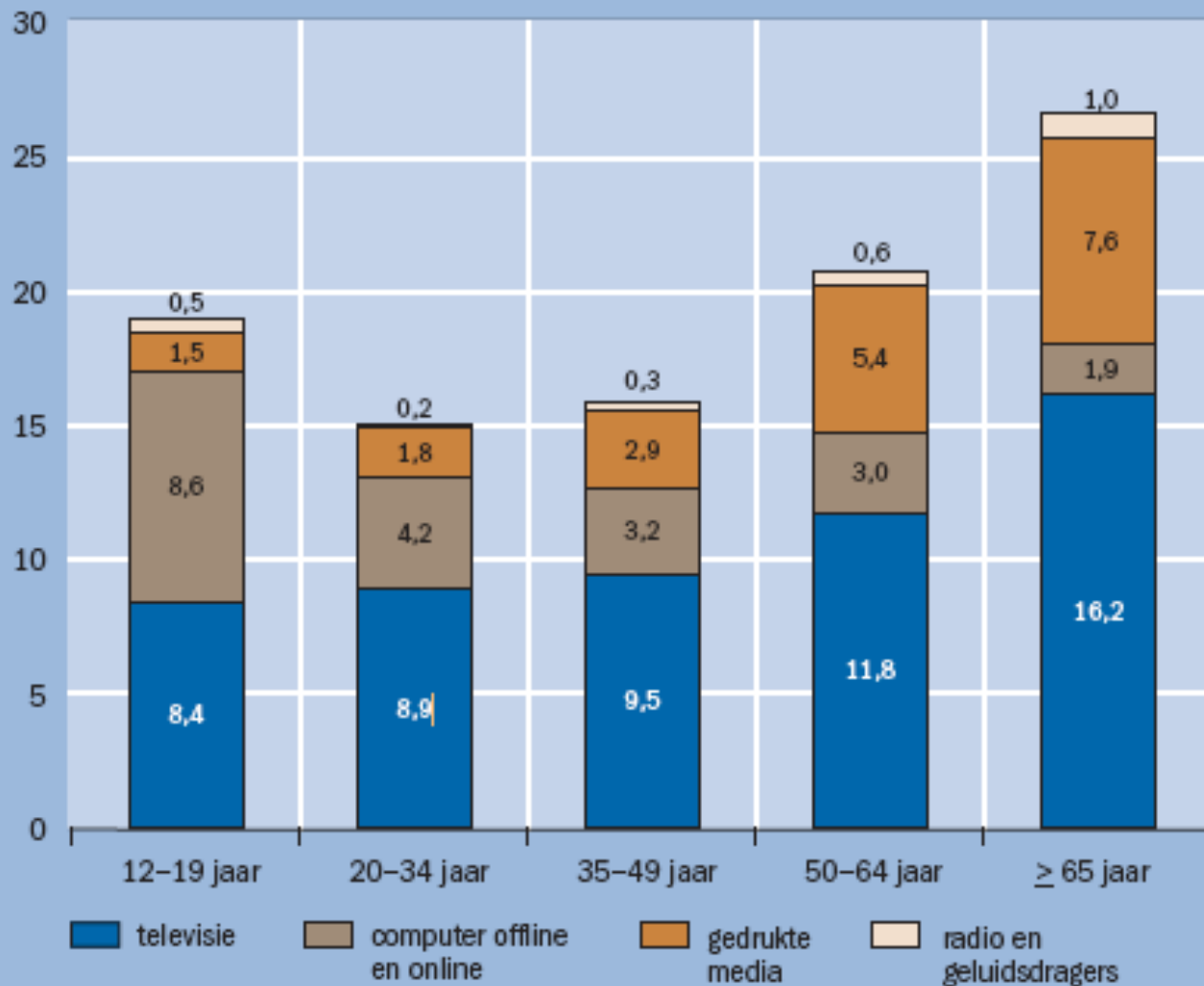
Web 2.0

Web 2.0 refereert aan een reeks van (nieuwe) ICT-toepassingen met kenmerken zoals interactie, participatie en communicatie. De toepassingen zijn laagdrempelig in gebruik, alomtegenwoordig en ondersteunen informatie vergaren en uitwisselen, gezamenlijk kennis opbouwen, zichzelf ontplooien, en content creëren, publiceren en verbinden.

Voorbeelden van Web 2.0 toepassingen zijn:

- Blogs (geenstijl.nl)
- Wiki's (wikipedia)
- Social Bookmarking (Delicious, Flickr)
- Social Networks (Hyves, FaceBook, MySpace)
- Virtuele werelden (Habbo Hotel, ActiveWorlds)

Mediagebruik algemeen

Bron: SCP (TBO'05)

Jongeren op het Internet

Activiteit	2006	2007
Naar informatie zoeken of surfen	94,1%	88,1%
Msn'en	84,2%	86,4%
E-mailen	–	74,3%
Spelen van online games	76,7%	73,8%
Downloaden van muziek, films, foto's of programma's	68,4%	71,8%
CU2, Sugababes, Superdudes, Hyves, etc. (profielsites)	27,2%	36,3%
Weblog maken of bezoeken (MSN-spaces of web-log.nl)	42,4%	28,5%
Habbo Hotel	25,3%	21,2%
Chatten in chatroom met mensen die je nog niet (goed) kent	18,5%	16,2%

Jongeren op het Internet voor school

Activiteit	2006	2007
Informatie zoeken	67,7%	69,3%
Samen met andere leerlingen aan een opdracht werken	27%	33,7%
Contact met medeleerlingen over schooltaken	–	25,8%
Oefentoets maken	16,7%	19,4%
Via de mail een huiswerkopdracht inleveren	8,6%	12,8%
Website bouwen en bijhouden	–	10,3%
Opzoeken wat het huiswerk is	9,3%	10,2%
Via de mail een vraag stellen aan de leraar of lerares	5,1%	8,1%
Via de mail een vraag stellen aan iemand anders, bv. een expert	5,1%	5,5%
Kant en klare werkstukken opzoeken om te kopiëren	6,7%	4,0%
Anders	18,7%	13,4%
Ik heb Internet niet gebruikt voor schooltaken	13,2%	11,4%

Web 2.0 gebruik jongeren

	12-14 jaar	15-19 jaar	20-24 jaar	25-29 jaar
Persoonlijke profielpagina	22%	44%	36%	18%
Eigen site op platform	16%	18%	12%	11%
Eigen site met eigen URL	10%	12%	11%	16%
Weblog	14%	9%	7%	10%
Eigen filmpje op internet	4%	6%	1%	2%

Jongeren en User Generated Content (Qruis, 2007)

Web 2.0 gebruikersprofielen

Makers

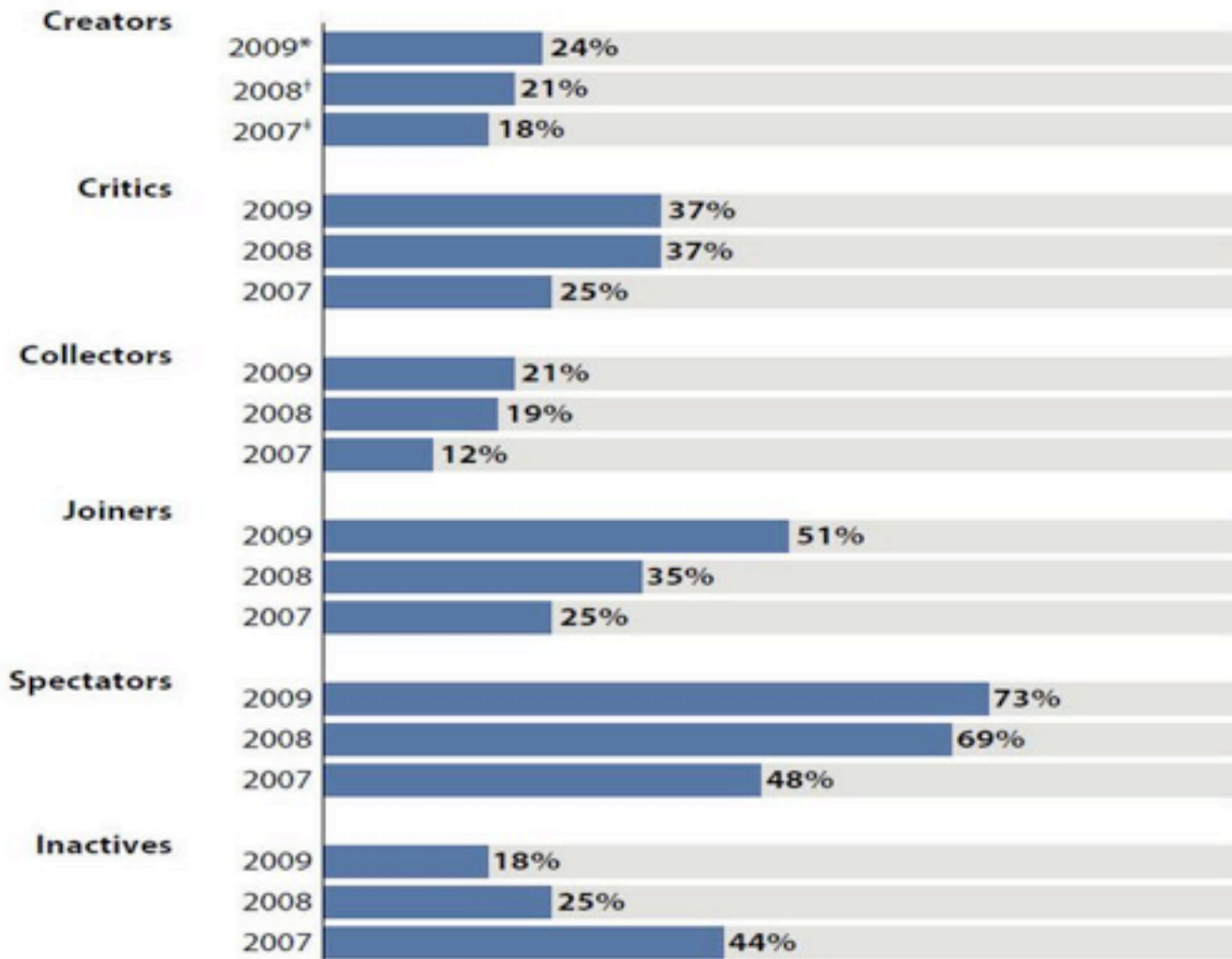
Critici

Verzame
laars

Deel-
nemers

Toe-
schouwe

Inactieve

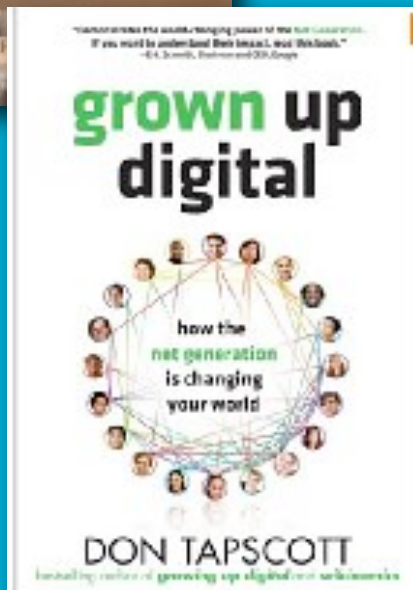

Base: US online adults

Conclusies uit het onderzoek

- Jongeren gaan uit met vrienden, sporten, zijn bezig met hun identiteit en vermaken zich (muziek luisteren/video kijken) en dat doen ze dus ook op internet: communiceren, profielen maken, vermaak zoeken.
- Privé en school zijn gescheiden domeinen. Internetgebruik in school is ‘instrumenteel’: opzoeken en informeren.
- Jongeren zijn over het algemeen wel ‘handig’ met internet/Web 2.0 (ICT-vaardig) maar daarentegen zijn de informatievaardigheden ‘zorgwekkend’.
- Jongeren zijn zeker niet allemaal te typeren als ‘voorlopers’ voor wat betreft Internet en Web 2.0 gebruik. Jongeren zijn wel ‘actiever’ dan ouderen op internet en Web 2.0 maar minder dan gedacht. Er is ook een aanzienlijke groep inactieve jongeren.

De Netgeneratie

Ze zijn kritisch, actief, gedreven en bedreven, visueel ingesteld, niet-lineaire werkers, onderzoekend, nieuwsgierig, intelligent, multitaskers, always on, always in control, sociale netwerkers etcetera.

Het zijn volleerde professionele communicatiekenners.

Ze zijn slimmer, sneller en socialer.

Of toch niet

- Netgeneratie adepten hebben geen verstand van onderzoek
 - methodisch zeer zwak
 - veel retoriek en weinig onderbouwing.
- Het begrip Netgeneratie draagt niets bij aan ons begrip van digitaal gedrag van jongeren
 - Er is geen automatische 'doorwerking'
 - Andere generaties worden systematisch genegeerd.
- Inhoudelijk is er geen overtuigend bewijs voor de Netgeneratie
 - bv. informatievaardigheid is niet verbeterd
 - bv. televisiekijken is wereldwijd nog steeds nummer 1.

De netgeneratie op school:

WEB 2.0 in de BVE

Jeroen Onstenk

Lector Geïntegreerd Pedagogisch Handelen Hogeschool INHolland

10 november 2009

Leren jongeren anders?

- Generatie Einstein en Homo Zappiens.
- En willen ze dat dan ook op school? Niet noodzakelijk, en zeker niet alleen.
- Docent als expert en 'tour guide' in onbekende werelden

Willen we in het onderwijs wat anders?

- Verwantschap principes Web 2.0 en nieuwe doelen en leervormen in beroepsonderwijs
- Actief; Constructief; Focus op betekenisgeving
- Community (of practice, of learning)

Mogelijkheden in principe zeer groot

Feitelijk gebruik van mogelijkheden voor communicatie, feedback en productie van input beperkt en projectgebonden (incidenteel)

ICT innovatie en de innovatie van het beroepsonderwijs lopen niet alleen grotendeels onafhankelijk van elkaar, maar worden ook nauwelijks verbonden

Gebruikersproblemen bij docenten én studenten

Veelbelovende voorbeelden

- Podcast: veelsoortige informatie delen, intern en extern
- Blog, Wiki: samen werken; samen leren
- Second Life: informatie, beelden en communicatie met beroepenveld
- Skype: oefenen met telefoongesprekken

Inzicht in condities

- Integratie in curriculum: behoefte aan communicatie en productie eigen input
- Techniek

Weinig uitgewerkte didactische doelen door een combinatie van gebrek aan inzicht in Web 2.0 mogelijkheden en de ontbrekende uitwerking van de pedagogische doelen zelf

Geen gemakkelijke transfer van de ICT ervaring van scholen en docenten (ELO) naar open Web 2.0

Geen gemakkelijke transfer van Web 2.0 ervaring van studenten van hun leven naar de school

- Alles kan, dus weet wat je wilt
- Ontwikkel adequaat pedagogisch-didactisch concept
- Gebruik het communicatieve netwerkkarakter van Web 2.0 als tool voor werken met prestaties en projecten en voor betere integratie van werkplekieren (BPV)
- Organiseer en begeleid (gezamenlijke) kennisinput van studenten
- Benut structurerende, inhoudelijke toepassingen: b.v. Second Life, Webquest, games etc.

HOGESCHOOL
UTRECHT

Stellingen

#1 Willen en kunnen we leerlingen informatievaardigheden aanleren?

#2 Dé Netgeneratie bestaat niet!

#3 Stimulering en professionalisering van docenten moet zich richten op pedagogisch-didactische vernieuwing die gebruik van Web 2.0 middelen stimuleert (en dus niet op de middelen zelf).